

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI**

**NACRT KONACNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA
O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU
ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADU**

Zagreb, lipanj 2006.

**NACRT KONACNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA O
ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU
ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADU**

I. OPCE ODREDBE

Clanak 1.

Ovim Zakonom uređuje se sustav obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, nositelj obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, opseg prava na zdravstvenu zaštitu i druga prava osoba osiguranih po toj osnovi, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja kao i prava i obveze nositelja obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, uključujući i prava i obveze ugovornih subjekata nositelja obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Obveznim zdravstvenim osiguranjem zaštite zdravlja na radu osobama osiguranim prema ovome Zakonu osiguravaju se prava utvrđena ovim Zakonom na načelima uzajamnosti i solidarnosti.

Clanak 2.

Obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: Zavod.)

Clanak 3.

Prava koja pripadaju osobama osiguranim prema ovome Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ne mogu se prenositi na druge osobe niti nasljeđivati.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, nasljeđivati se mogu prava na novčana primanja koja su dospjela za isplatu, a ostala su neisplaćena zbog smrti osiguranika.

Clanak 4.

Obveznim zdravstvenim osiguranjem zaštite zdravlja na radu osiguravaju se:

1. mjere za sprečavanje ozljeda na radu te mjere za sprečavanje i otkrivanje profesionalnih bolesti sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i pravilnicima donesenim na temelju toga Zakona (u daljnjem tekstu: specifična zdravstvena zaštita radnika).
2. prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

II. SPECIFICNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA

Clanak 5.

Specificna zdravstvena zaštita radnika obuhvata:

1. liječničke preglede i dijagnostičke postupke radi utvrđivanja radne sposobnosti,
2. procjene zdravstvenog stanja radnika,
3. preventivne preglede radnika s obzirom na spol, dob i uvjete rada te pojavu profesionalne bolesti i ozljede na radu,
4. davanje savjeta o zdravlju, sigurnosti, organizaciji rada i zaštitnim sredstvima,
5. organiziranje pružanja prve pomoći i hitnih medicinskih intervencija na mjestu rada,
6. procjene i analizu pobola s osnove ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
7. stalnu skrb o boljoj prilagodivosti rada, uključujući vrijeme, način i uvjete rada,
8. sudjelovanje u obavješćivanju, stručnom osposobljavanju i obrazovanju iz zaštite zdravlja na radu, sigurnosti na radu i organizacije rada,
9. ocjenjivanje uvjeta rada na pojedinom radnom mjestu radi zaštite radnika od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u vezi s radom,
10. promociju zdravlja i zdravstveno prosvjećivanje,
11. sudjelovanje u mjerama profesionalne rehabilitacije radnika,
12. provođenje dijagnostičkih postupaka radi utvrđivanja profesionalnih bolesti.

Specificnu zdravstvenu zaštitu radnika iz stavka 1. ovoga članka provode zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te specijalisti medicine rada u privatnoj praksi s kojima Zavod sklapa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite iz članka 12. ovoga Zakona.

Sredstva za specificnu zdravstvenu zaštitu radnika iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se iz sredstava doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnome zakonu.

III. OZLJEDA NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

1. Ozljeda na radu

Clanak 6.

Ozljedom na radu prema ovome Zakonu smatra se:

1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovi koje je ozlijeđena osoba osigurana,

2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana,

3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana,

4. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osiguranik zadobije u vezi s korištenjem prava na zdravstvenu zaštitu prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju i prava na profesionalnu rehabilitaciju prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju,

5. ozljeda, odnosno bolest iz točke 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osobe osigurane sukladno članku 9. ovoga Zakona,

6. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije u vezi s prethodnim utvrđivanjem zdravstvene sposobnosti kada je to prema zakonu obvezno prigodom zasnivanja radnog odnosa.

2. Profesionalne bolesti

Članak 7.

Profesionalne bolesti prema ovome Zakonu su bolesti izazvane dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima.

Lista profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjeti pod kojima se smatraju profesionalnim bolestima utvrđuju se posebnim zakonom.

IV. OSIGURANE OSOBE

Članak 8.

Obveznim zdravstvenim osiguranjem zaštite zdravlja na radu obvezno su zdravstveno osigurani sljedeći osiguranici:

1. osobe u radnom odnosu kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
2. osobe koje su izabrane ili imenovane na stalne dužnosti u određenim tijelima državne vlasti, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave,

3. osobe s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj zaposlene u inozemstvu kod stranog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja, odnosno koje nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na način kako je to određeno međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju,
4. članovi uprave trgovačkih društava ako nisu zdravstveno osigurani po drugoj osnovi,
5. osobe koje se nakon završenog obrazovanja stručno osposobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa sukladno Zakonu o radu,
6. osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju gospodarsku djelatnost; osobe koje samostalno u obliku zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost te osobe koji u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje i koji su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit,
7. svećenici i drugi vjerski službenici vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo,
8. osobe koje pružaju njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu Domovinskog rata s oštećenjem organizma 100% I. grupe,
9. osobe koje je pravna ili fizička osoba prije stupanja u radni odnos uputila kao svoje stipendiste na praktičan rad u drugu pravnu osobu ili kod fizičke osobe radi stručnog osposobljavanja ili usavršavanja, dok traje praktični rad.

Pod radnim odnosom sukladno stavku 1. točki 1. ovoga članka podrazumijeva se odnos poslodavca i radnika prema propisima o radu i drugim propisima koji uređuju pitanja zapošljavanja.

Članak 9.

Pored osiguranika iz članka 8. ovoga Zakona obvezno su zdravstveno osigurani za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti:

1. učenici i studenti na redovnom školovanju za vrijeme praktične nastave, za vrijeme stručne prakse, stručnih putovanja, odnosno za vrijeme rada putem posrednika pri zapošljavanju učenika i studenata,
2. osobe na stručnom osposobljavanju ili prekvalifikaciji koje organizira Hrvatski zavod za zapošljavanje,
3. djeca i mladež sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje,
4. osobe koje pomažu redarstvenim službama u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti,

5. osobe koje sudjeluju u akcijama spašavanja ili u zaštiti i spašavanju u slučaju prirodnih i drugih nepogoda,
6. osobe koje na poziv državnih i drugih ovlaštenih tijela obavljaju dužnosti u interesu Republike Hrvatske,
7. športaši, treneri ili organizatori u sklopu organizirane amaterske športske aktivnosti,
8. osobe koje kao pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja ili ronionci obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja, odnosno sprecavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu građana,
9. osobe koje kao članovi terenskih sastava sudjeluju u spašavanju i zdravstvenoj zaštiti u prirodnim i drugim nepogodama i nesrecama (poplave, potresi i sl.),
10. osobe na odsluženju vojnog roka (rocnici), obveznici civilne službe (civilni obveznici) te pricuvnici za vrijeme obavljanja službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske,
11. osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima u Republici Hrvatskoj,
12. osobe koje ispunjavaju obvezu sudjelovanja u civilnoj zaštiti ili obvezu sudjelovanja u službi motrenja i obavješćivanja,
13. osobe koje kao članovi operativnih sastava dobrovoljnih vatrogasnih organizacija obavljaju zadatke gašenja požara, zaštite i spašavanja u slučaju drugih nepogoda, osiguravanja mjesta gdje postoji požarna opasnost, educiranja građana u protupožarnoj zaštiti, a na javnim priredbama obavljaju zadatke u sklopu javnih nastupa i demonstracija s prikazom vježbi.

Pravne i fizičke osobe, odnosno tijela državne vlasti obvezne su osigurati na zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

Za prava na zdravstvenu zaštitu iz članka 12. ovoga Zakona za slučaj profesionalne bolesti u statusu osigurane osobe osigurani su i umirovljenici te nezaposlene osobe koje su bile profesionalno izložene fibrogenim prašinama ili karcinogenima ako su bile zaposlene kod pravnih ili fizičkih osoba s registriranom djelatnošću u Republici Hrvatskoj.

Pored osoba iz stavka 1. ovoga članka za prava na zdravstvenu zaštitu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti osigurani su i umirovljenici te nezaposlene osobe kojima je bolest, odnosno ozljeda neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Sredstva za zdravstvenu zaštitu osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka osiguravaju se iz sredstava doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnome zakonu.

V. PRAVA ZA SLUCAJ OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

Clanak 11.

Prava koja se na temelju ovoga Zakona ostvaruju za slucaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti su:

1. pravo na zdravstvenu zaštitu,
2. pravo na novcane naknade.

1. Pravo na zdravstvenu zaštitu

Clanak 12.

Pravo na zdravstvenu zaštitu iz clanka 11. tocke 1. ovoga Zakona obuhvaca pravo na :

1. primarnu zdravstvenu zaštitu,
2. specijalisticko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu,
3. bolnicku zdravstvenu zaštitu,
4. pravo na korištenje lijekova,
5. pravo na stomatološko-protetsku pomoc i stomatološko-protetske nadomjestke,
6. pravo na ortopedska i druga pomagala.

Zavod je obvezan osobama osiguranim sukladno clanku 8., 9. i 10. ovoga Zakona osigurati zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. ovoga clanka najmanje u standardu koji se osigurava osiguranim osobama Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona te je obvezan u cijelosti snositi troškove te zdravstvene zaštite.

Zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. tocke 1. do 5. ovoga clanka osigurane osobe ostvaruju u zdravstvenim ustanovama i trgovackim društvima koja u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te kod specijalista medicine rada u privatnoj praksi, kao i u zdravstvenim ustanovama, trgovackim društvima i kod zdravstvenih radnika privatne prakse ukljucenim u osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti s kojima je Zavod sklopio ugovor o provođenju zdravstvene zaštite.

Osigurana osoba zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. tocke 6. ovoga clanka ostvaruje kod isporucitelja ortopedskih i drugih pomagala s kojima je Zavod sklopio ugovor o šporuci ortopedskih i drugih pomagala.

Ugovor o provođenju zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama, trgovackim društvima i kod zdravstvenih radnika privatne prakse ukljucenim u osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti Zavod može sklopiti samo za kapacitete izvan ugovorenih kapaciteta sa Hrvatskim zavodom za obvezno zdravstveno osiguranje.

Uvjete i način ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, postupak i uvjete sklapanja ugovora sa ugovornim subjektima iz stavka 3. i 4. ovoga članka te obrasce uputnica, recepata i drugih isprava na temelju kojih se ostvaruje zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovog članka propisat će općim aktom Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Općim aktom iz stavka 6. ovoga članka određuje se i potreban broj zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koji u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te specijalista medicine rada u privatnoj praksi s kojima Zavod sklapa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite (mreža ugovornih subjekata medicine rada).

2. Pravo na novčane naknade

Članak 13.

Pravo na novčane naknade iz članka 11. točke 2. ovoga Zakona obuhvaća pravo na :

1. naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću,
2. naknadu troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz članka 12. ovoga Zakona,
3. naknadu pogrebnih troškova u slučaju smrti osigurane osobe ako je smrt neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Pravo na naknadu plaće iz stavka 1. točke 1. ovoga članka ostvaruju osiguranici iz članka 8. točke 1. do 4. i točke 6. do 8. ovoga Zakona, a pravo na naknadu troškova prijevoza i naknadu pogrebnih troškova iz stavka 1. točke 2. i 3. ostvaruju osigurane osobe iz članka 8., 9. i 10. ovoga Zakona.

2.1. Pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad

Članak 14.

Pravo na naknadu plaće pripada osiguranicima iz članka 8. točke 1. do 4. i točke 6. do 8. ovoga Zakona od prvog dana privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću.

Naknadu plaće iz stavka 1. ovoga članka obračunava i isplaćuje pravna, odnosno fizička osoba, s time da je Zavod obavezan vratiti isplaćenu naknadu u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat.

Članak 15.

Naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu i profesionalnom bolešću ne može iznositi manje od 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Clanak 16.

Privremenu nesposobnost osiguranika za rad uzrokovanu ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću utvrđuje doktor specijalist medicine rada u zdravstvenoj ustanovi, odnosno trgovačkom društvu koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada ili specijalist medicine rada u privatnoj praksi, odnosno liječničko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada, sukladno općem aktu koji donosi Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Nadzor nad ostvarivanjem prava s osnove privremene nesposobnosti za rad sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Zavod.

Poslodavac osiguranika može zahtijevati od Zavoda kontrolu opravdanosti korištenja prava s osnove privremene nesposobnosti za rad osiguranika.

O utvrđenoj privremenoj nesposobnosti osiguranika kao i o prestanku privremene nesposobnosti osiguranika za rad doktor specijalist medicine rada iz stavka 1. ovoga članka obvezno u roku od 3 dana dostavlja obavijest izabranom doktoru medicine primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Clanak 17.

Osiguranik ima pravo u roku od 8 dana staviti prigovor na ocjenu specijalista medicine rada iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona o privremenoj nesposobnosti za rad liječničkom povjerenstvu Hrvatskog zavoda za medicinu rada.

Osiguraniku nezadovoljnom ocjenom, nalazom i mišljenjem liječničkog povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka Zavod će izdati rješenje u upravnom postupku.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Pokretanje upravnog spora iz stavka 3. ovoga članka ne odgaga izvršenje rješenja.

Clanak 18.

Osiguranik ima pravo na naknadu plaće sve dok doktor specijalist medicine rada iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno liječničko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada ne utvrde da je sposoban za rad ili dok nije konačnim rješenjem nadležnog tijela mirovinskog osiguranja utvrđena invalidnost osiguranika.

Ako privremena nesposobnost za rad traje neprekidno 6 mjeseci zbog iste ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, doktor specijalist medicine rada obavezan je obraditi osiguranika za upućivanje na ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti, te sa svom propisanom dokumentacijom uputiti osiguranika nadležnom tijelu mirovinskog osiguranja koje donosi ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga doktora specijalista medicine rada.

Obrada osiguranika za upućivanje na ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti tereti sredstva Zavoda samo u slučajevima kada je doktor specijalist medicine rada uputio osiguranika u skladu sa stavkom 2. ovog članka, odnosno po prijedlogu liječnickog povjerenstva Hrvatskog zavoda za medicinu rada.

Članak 19.

Osiguraniku kojem je za vrijeme trajanja privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću pretao radni odnos, odnosno obavljanje djelatnosti osobnim radom, pripada naknada place i nakon prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti osobnim radom pod uvjetima utvrđenim člankom 18. ovoga Zakona.

Članak 20.

Osiguraniku pripada pravo na naknadu place i dok se nalazi u pritvoru, pod uvjetima i na način propisanim ovim Zakonom i općim aktom Zavoda.

Članak 21.

Osiguranik nema pravo na naknadu place ako:

- je svjesno prouzročio privremenu nesposobnost za rad,
- namjerno sprječava ozdravljenje, odnosno osposobljavanje,
- radi za vrijeme privremene nesposobnosti za rad,
- se bez opravdanog razloga ne odazove na poziv za liječnicki pregled doktora specijalista medicine rada, odnosno liječnickog povjerenstva Hrvatskog zavoda za medicinu rada,
- doktor specijalist medicine rada, tijelo Zavoda ovlašteno za kontrolu privremene nesposobnosti za rad, odnosno liječnicko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada utvrdi da se ne pridržava uputa za liječenje, odnosno bez suglasnosti doktora specijalista medicine rada otpuće iz mjesta prebivališta.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka osiguranik nema pravo na naknadu place od dana nastanka tih slučajeva do dana njihova prestanka, odnosno prestanka posljedica njima uzrokovanih.

Članak 22.

Provedbene propise o načinu ostvarivanja prava na naknadu place za vrijeme trajanja privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću, te uvjete i način utvrđivanja privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu i profesionalnom bolešću kao i postupak utvrđivanja radne sposobnosti i invalidnosti donijet će Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

2.2. Pravo na naknadu troškova prijevoza

Clanak 23.

Pravo na naknadu troškova prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti ostvaruje se najmanje u visini naknade troškova prijevoza sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Uvjete i način ostvarivanja prava na naknadu troškova prijevoza iz stavka 1. ovoga članka propisat će uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo općim aktom Zavod.

2.3. Prava po prestanku radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti osobnim radom

Clanak 24.

Osiguranik iz članka 8. točke 1. do 4 i točke 6. do 8. ovoga Zakona koji se ozlijedio na radu ili obolio od profesionalne bolesti, uz pravo na naknadu plaće iz članka 19. ovoga Zakona ostvaruje i pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na troškove prijevoza u vezi s korištenjem te zdravstvene zaštite zbog ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti i u slučaju prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti osobnim radom.

Pravo na naknadu plaće osiguranik iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje sve dok ponovno nije radno sposoban, odnosno do konačne ocjene radne sposobnosti ili invalidnosti.

2.4. Pravo na naknadu pogrebnih troškova

Clanak 25.

U slučaju smrti osigurane osobe iz članka 8., 9. i 10. ovoga Zakona osigurava se pravo na naknadu pogrebnih troškova iz članka 13. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona ako je smrt osigurane osobe neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Opći akt o visini, uvjetima i načinu ostvarivanja prava na naknadu pogrebnih troškova donijet će Zavod.

VI. POKRETANJE POSTUPKA UTVRĐIVANJA I PRIZNAVANJA OZLJEDE NA RADU, ODNOSNO PROFESIONALNE BOLESTI

Clanak 26.

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti osigurane osobe iz clanka 8. 9. i 10. ovoga Zakona ostvaruju nakon prethodno provedenog postupka utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti od strane Zavoda.

Postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti pokreće pravna ili fizička osoba, tijelo državne vlasti iz clanka 9. stavka 2. ovoga Zakona, odnosno osoba koja samostalno osobnim radom obavlja djelatnost podnošenjem prijave Zavodu o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti u roku iz clanka 27. ovoga Zakona. Obrazac prijave općim aktom propisuje Zavod.

Primjerak prijave iz stavka 2. ovog clanka u roku iz clanka 27. ovoga Zakona obvezno se podnosi i Hrvatskom zavodu za obvezno zdravstveno osiguranje, Hrvatskom zavodu za medicinu rada i doktoru primarne zdravstvene zaštite osiguranika izabranom sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Podnošenje prijave iz stavka 2. ovoga clanka od strane pravne ili fizičke osobe, odnosno tijela državne vlasti iz clanka 9. stavka 2. ovoga Zakona ima pravo zahtijevati i ozlijedena ili oboljela osigurana osoba kojoj se prema ovome Zakonu osiguravaju prava za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Ako pravna ili fizička osoba, odnosno tijelo državne vlasti iz clanka 9. stavka 2. ovoga Zakona ne postupi prema stavku 2. i 4. ovoga clanka, Zavod je obavezan na pisani zahtjev osigurane osobe, odnosno člana obitelji u slučaju smrti osigurane osobe provesti postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Clanak 27.

Prijava o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti podnosi se :

- za slučaj ozljede na radu – u roku od 8 dana od dana nastanka ozljede na radu,
- za profesionalnu bolest – u roku od 8 dana od dana kada je osigurana osoba primila ispravu zdravstvene ustanove, trgovačkog društva koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada ili od privatne ordinacije medicine rada kojom joj je dijagnosticirana profesionalna bolest.

Clanak 28.

Osigurana osoba za koju Zavodu nije podnesena prijava o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti u roku od tri godine od isteka rokova iz clanka 27. ovoga Zakona, gubi pravo na pokretanje postupka utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti od strane Zavoda.

Clanak 29.

O priznatoj ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti Zavod je obvezan u roku od 8 dana obavijestiti Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje, izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite osigurane osobe sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju, Hrvatski zavod za medicinu rada, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Državni inspektorat – Inspekciju rada.

Clanak 30.

Provedbene propise o utvrđivanju i priznavanju ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo donijet će Zavod.

Clanak 31.

Strucni nadzor nad zdravstvenim ustanovama, odnosno trgovačkim društvima koje u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada i privatnim ordinacijama medicine rada u postupku ocjenjivanja profesionalne bolesti, odnosno zdravstvene sposobnosti osiguranika sukladno posebnim propisima provodi Hrvatski zavod za medicinu rada.

VII. FINANCIRANJE OBVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADU

1. Izvori sredstava

Clanak 32.

Prihodi obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu su:

1. doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnom zakonu,
2. prihodi iz državnog proračuna,
3. prihodi od dividendi, kamata i drugi prihodi.

Clanak 33.

Izdaci obveznog zdravstvenog osiguranja za zaštitu zdravlja na radu obuhvaćaju izdatke za:

1. specifičnu zdravstvenu zaštitu,
2. zdravstvenu zaštitu iz članka 12. ovoga Zakona,
3. naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću,
4. naknade troškova prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz točke 2. ovoga članka,
5. naknadu pogrebnih troškova iz članka 13. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona,
6. provedbu obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu,
7. rad tijela upravljanja Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu,
8. ostale izdatke.

Clanak 34.

Osnovice, stope doprinosa, nacin obracuna i placanja doprinosa, rokovi placanja, obveznici obracunavanja i placanja doprinosa te druga pitanja u vezi s placanjem doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu ureduju se posebnim zakonom.

Clanak 35.

Ako izdaci za ozljede na radu i profesionalne bolesti pojedinog obveznika uplate doprinosa u prethodnoj kalendarskoj godini prelaze prosjecnu visinu troškova po osiguraniku, propisanih za granu djelatnosti u koju je razvrstan, Zavod tom obvezniku doprinosa utvrduje za naredno razdoblje od 12 mjeseci s pocetkom od 1. travnja tekuce godine do 50% vecu stopu doprinosa u skladu s mjerilima utvrđenim opcim aktom koji donosi Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Obvezniku uplate doprinosa kojem izdaci za ozljede na radu i profesionalne bolesti u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelaze 50% prosjecne visine troškova po osiguraniku, propisanih za njegovu granu djelatnosti, Zavod utvrduje za naredno razdoblje od 12 mjeseci s pocetkom od 1. travnja tekuce godine do 50% manju stopu doprinosa u skladu s opcim aktom iz stavka 1. ovoga clanka.

Obvezu placanja povecanoga, odnosno smanjenog doprinosa iz stavka 1. i 2. ovoga clanka za pojedinog obveznika, te njegovu visinu utvrduje Zavod rješenjem.

Clanak 36.

Radi utvrđivanja tocnosti podataka i cinjenica o kojima ovisi ostvarivanje prava prema ovome Zakonu Zavod ima pravo kontrole poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika uplate doprinosa.

Porezna uprava, Središnji registar osiguranika i druga nadležna tijela obvezni su Zavodu dostavljati podatke potrebne za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Clanak 37.

Osiguranicima iz clanka 8. tocke 3., 4., 6 i 7. ovoga Zakona, a koji nisu uplatili doprinos za najmanje 3 mjeseca ogranicava se korištenje prava utvrđena ovim Zakonom, osim prava na hitnu medicinsku pomoc.

Pod hitnom medicinskom pomoci podrazumijeva se pružanje dijagnostickih i terapijskih postupaka koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje.

Obustavljeno korištenje prava iz stavka 1. ovoga clanka uspostavlja se unaprijed, od dana podmirenja dužnog iznosa doprinosa s pripadajucim kamatama.

2. Financijsko poslovanje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Clanak 38.

Zavod ima poslovni fond za prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Clanak 39.

Zavod ima pricuvu za provedbu prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Ako se po završnom racunu utvrdi višak prihoda, taj se višak unosi u pricuvu izdvajanjem najmanje 50% viška prihoda.

Nadzor nad korištenjem pricuve obavlja Upravno vijeće Zavoda.

Clanak 40.

Pricuva iz clanka 39. ovoga Zakona može iznositi najviše jednu dvanaestinu planiranih rashoda u tekućoj godini za provedbu prava iz clanka 5. i 11. ovoga Zakona.

Tijekom godine pricuva se može koristiti kao obrtna sredstva za podmirivanje tekucih obveza Zavoda te kao pozajmica uz obvezu vraćanja najkasnije do kraja iduće godine uz kamatu.

Pricuva služi za pokrivanje viška rashoda nad prihodima i sanaciju gubitaka Zavoda.

Clanak 41.

U svrhu osiguravanja podataka potrebnih za provođenje obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu te nadzora nad ostvarivanjem prava utvrđenih ovim Zakonom u Zavodu se vode evidencije.

Opci akt o načinu i mjestu vođenja, obliku, sadržaju, rokovima te obveznicima vođenja evidencija, donijet će Upravno vijeće Zavoda.

Clanak 42.

Postupak, način, uvjete i rokove utvrđivanja i ostvarivanja prava utvrđena ovim Zakonom te uvjete i način ugovaranja zdravstvene zaštite uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo propisat će općim aktom Zavod.

Clanak 43.

U postupku rješavanja o pravima utvrđenim ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

O pravima koja se ostvaruju prema odredbama ovoga Zakona u prvom stupnju rješava Zavod.

Protiv rješenja donesena sukladno stavku 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Pokretanje upravnog spora iz stavka 3. ovoga članka ne odgoda izvršenje rješenja.

VIII. HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADU

Članak 44.

Zavod jest pravna osoba čiji se ustroj i način rada uređuje ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 45.

Osnivac Zavoda je Republika Hrvatska.

Zavod se upisuje u sudski registar.

Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

Članak 46.

Zavod jest javna ustanova, na koju se primjenjuju propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukcije uređeno.

Zavod ima svojstvo pravne osobe s pravima, obvezama te odgovornošću utvrđenom ovim Zakonom i Statutom.

Zavod organizira i provodi poslove obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu utvrđenog ovim Zakonom.

U rješavanju o pravima i obvezama utvrđenim ovim Zakonom Zavod ima javne ovlasti.

Članak 47.

U provedbi obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu Zavod obavlja osobito sljedeće poslove:

- provodi politiku razvoja i unapređivanja zdravstvene zaštite u vezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima,

- obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osoba osiguranih prema ovome Zakonu, brine se o zakonitom ostvarivanju tih prava te im pruža potrebnu stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštiti njihovih interesa,
- planira novčana sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu te plaća zdravstvene usluge ugovornim subjektima za osobe osigurane prema ovome Zakonu,
- obavlja poslove ugovaranja sa ugovornim subjektima za provođenje zdravstvene zaštite iz članka 5. i 12. ovoga Zakona,
- utvrđuje cijenu zdravstvene zaštite iz članka 5. i 12. ovoga Zakona uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo,
- uređuje ostala pitanja vezana uz ostvarivanje prava utvrđena ovim Zakonom.

1. Ustrojstvo Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Članak 48.

Zavod obavlja poslove iz svoje djelatnosti u sljedećim ustrojstvenim jedinicama:

- središnjoj ustrojstvenoj jedinici,
- područnim ustrojstvenim jedinicama.

Ustrojstvene jedinice Zavoda obavljaju poslove iz njegove djelatnosti pod nazivom Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i svojim nazivom, pri čemu moraju navesti sjedište Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i svoje sjedište.

Članak 49.

Statutom Zavoda utvrđuje se djelokrug ustrojstvenih jedinica, nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica, kao i druga pitanja značajna za obavljanje poslova Zavoda.

Statut Zavoda donosi upravno vijeće uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

2. Tijela Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Članak 50.

Zavodom upravlja upravno vijeće.

Upravno vijeće sastoji se od 7 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo i to:

- 3 predstavnika Gospodarsko-socijalnog vijeća,
- 2 predstavnika osiguranika,
- 1 predstavnika ministarstva nadležnog za zdravstvo,
- 1 predstavnika radnika Zavoda.

Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća.

Mandat članova upravnog vijeća traje 4 godine.

Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

Djelokrug, ovlasti i odgovornost upravnog vijeća utvrđuje se Statutom Zavoda.

Članak 51.

Radom Zavoda rukovodi ravnatelj.

Ravnatelj Zavoda ima zamjenika i pomoćnike.

Broj pomoćnika ravnatelja utvrđuje se Statutom Zavoda.

Ravnatelja i zamjenika ravnatelja Zavoda na vrijeme od 4 godine, a na temelju provedenog javnog natjecaja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo.

Pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ravnatelja Zavoda.

Uvjeti za imenovanje, djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornost ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja Zavoda utvrđuju se Statutom Zavoda.

Članak 52.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za financijsko poslovanje Zavoda.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za uravnoteženost rashoda s prihodima Zavoda te je obvezan ministru nadležnom za zdravstvo i ministru nadležnom za financije dostavljati tromjesečno izvješće o financijskom poslovanju Zavoda.

Članak 53.

Ravnatelj Zavoda može biti razriješen i prije isteka vremena na koje je imenovan.

Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata za koji je izabran ako:

- ravnatelj to osobno zahtijeva,
- nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
- je u poslovanju Zavoda u šestomjesečnom razdoblju iskazan višak rashoda nad prihodima,

– svojim nesavjesnim ili nezakonitim radom prouzroci Zavodu vecu štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti Zavoda,

– u svojem radu krši propise i opće akte Zavoda ili neopravdano ne izvršava odluke upravnog vijeca ili postupa u protivnosti s njima.

Upravno vijeće mora prije donošenja odluke o razrješenju obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima pisano izjasni.

Članak 54.

Zavod može imati nadzorna, stručna i savjetodavna tijela.

Sastav, osnivanje i poslovi tijela iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se Statutom Zavoda.

3. Nadzor nad radom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Članak 55.

Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Zavoda obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za zdravstvo može:

- zahtijevati izvješća, podatke i druge obavijesti o obavljanju poslova,
- predložiti Vladi Republike Hrvatske pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske za ocjenu suglasnosti općih akata Zavoda sa Ustavom i zakonom,
- izvršiti uvid u ustrojstvo i način poslovanja te predložiti mjere radi izvršenja pojedinih poslova,
- poduzeti i druge mjere propisane ovim Zakonom ili drugim propisima.

IX. NAKNADA ŠTETE

Članak 56.

Osoba osigurana prema ovome Zakonu obvezna je Zavodu naknaditi štetu:

- ako je ostvarila primanje iz sredstava Zavoda na osnovi neistinitih ili netočnih podataka za koje je znala ili je morala znati da su neistiniti, odnosno netočni ili je primanje ostvarila na drugi protupravan način, odnosno u većem opsegu nego što joj pripada,

- ako je ostvarila primanje iz sredstava Zavoda uslijed toga što nije prijavila promjenu koja utječe na gubitak ili opseg prava, a znala je ili je morala znati za tu promjenu.

Clanak 57.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu prouzrocene štete od osobe koja je prouzrocila bolest, ozljedu ili smrt osobe osigurane prema ovome Zakonu.

Za štetu koju je Zavodu u slucajevima iz stavka 1. ovoga clanka pocinio radnik na radu ili u vezi s radom odgovara pravna ili fizicka osoba.

Zavod je obvezan u slucajevima iz stavka 2. ovoga clanka zahtijevati naknadu štete i neposredno od radnika, ako je šteta prouzrocena namjerno ili grubom nepažnjom. Kada Zavod zahtijeva naknadu štete od pravne osobe, fizicke osobe i od radnika, oni odgovaraju za štetu solidarno.

Clanak 58.

Osoba osigurana prema ovome Zakonu kojoj je iz sredstava Zavoda isplacen novcani iznos na koji nije imala pravo, obvezna je Zavodu vratiti primljeni iznos uz zakonske zatezne kamate.

Clanak 59.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu prouzrocene štete od pravne, odnosno fizicke osobe:

- ako je šteta nastala zato što nisu dani podaci ili što su dani neistiniti ili netocni podaci o cinjenicama o kojima ovisi stjecanje ili opseg prava,
- ako je isplata izvršena na temelju ne istinitih ili netocnih podataka.

Osobe osigurane prema ovome Zakonu koje su obvezne same podnositi prijave ili davati određene podatke u vezi sa svojim pravima i obvezama, obvezne su u slucajevima iz stavka 1. ovoga clanka same Zavodu naknaditi štetu koja je nastala jer su dani neistiniti podaci.

Za štetu u slucajevima iz stavka 1. ovoga clanka, pravna i fizicka osoba odgovara bez obzira na krivnju, a osobe osigurane prema ovome Zakonu u slucajevima iz stavka 2. ovoga clanka odgovaraju za štetu ako su znale ili morale znati da su dani podaci neistiniti ili netocni, odnosno ako su znale ili morale znati za promjene koje utjecu na gubitak ili opseg prava, a te promjene nisu prijavile.

Clanak 60.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu prouzrocene štete od pravne ili fizicke osobe ako su bolest, povreda ili smrt osobe osigurane prema ovome Zakonu nastale zbog toga što nisu provedene mjere zaštite na radu ili druge mjere za zaštitu gradana.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu prouzrocene štete od pravne ili fizicke osobe i kada je šteta nastala jer je radnik stupio na rad bez propisanog prethodnoga zdravstvenog pregleda, a kasnije se zdravstvenim pregledom utvrdi da ta osoba prema zdravstvenom stanju nije bila sposobna za rad na određenim poslovima.

Clanak 61.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu prouzrocene štete u slucajevima iz clanka 57. ovoga Zakona i neposredno od osiguravatelja kod kojeg su ove osobe osigurane od odgovornosti za štetu uzrokovanu trecim osobama, prema propisima o obveznom osiguranju ovog rizika.

Clanak 62.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete u slucajevima iz clanka 57. ovoga Zakona i izravno od društva za osiguranje kod kojeg su vlasnici, odnosno korisnici motornog vozila osigurani od odgovornosti za štetu.

Ako je šteta nastala uporabom vozila ciji se vlasnik odnosno korisnik nije osigurao od automobilske odgovornosti, Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete od vlasnika, odnosno korisnika motornog vozila.

Ako je šteta nastala uporabom nepoznatog motornog vozila Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete izravno od Hrvatskog ureda za osiguranje.

Clanak 63.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete prouzrocenu uporabom vozila inozemne registracije na podrucju Republike Hrvatske, koje ima valjanu medunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti izravno od Hrvatskog ureda za osiguranje.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete prouzrocenu uporabom vozila inozemne registracije na podrucju Republike Hrvatske, koja nije obuhvacena osiguranjem od automobilske odgovornosti, izravno od Hrvatskog ureda za osiguranje.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete i kad je šteta nastala u inozemstvu u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju i medunarodnih ugovora.

Clanak 64.

Zavod je obvezan zahtijevati naknadu štete u slucajevima predvidenim ovim Zakonom, bez obzira na to što je šteta nastala isplatom davanja koja kao pravo pripadaju osobi osiguranoj prema ovome Zakonu iz sredstava Zavoda.

Clanak 65.

Naknada štete koju Zavod ima pravo zahtijevati u slucajevima iz clanka 56., 57., 58. do 64. ovoga Zakona obuhvaca troškove zdravstvene zaštite te iznose novcanih naknada koje placa Zavod.

Clanak 66.

Pri utvrdivanju prava na naknadu štete prouzrocene Zavodu primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obveznim odnosima, kao i posebni propisi o naknadi štete.

Clanak 67.

Tražbine naknade štete, u smislu odredbi ovoga Zakona, zastarijevaju istekom rokova određenih Zakonom o obveznim odnosima.

Rokovi zastare tražbina naknade štete u smislu odredbi ovoga Zakona, pocinju teci:

- u slucajevima iz clanka 56. i clanka 59. stavka 1. ovoga Zakona, od dana pravomocnosti rješjenja kojim je utvrđeno da isplaceno primanje nije pripadalo ili je pripadalo u manjem opsegu;
- u slucajevima iz clanka 57. i 60. ovoga Zakona od dana kada je postalo ovršnim rješjenje kojim je priznato pravo na primanje iz sredstava Zavoda,
- u ostalim slucajevima kada se zahtijeva naknada za pojedine isplacene naknade iz clanka 65. ovoga Zakona, od dana izvršene isplate svakog pojedinog davanja.

Iznimno od stavka 2. ovog clanka na pitanja zastare za štete prouzrocene kaznenim djelom primjenjuju se rokovi predviđeni Zakonom o obveznim odnosima.

Clanak 68.

Kada se utvrdi da je nastala šteta, Zavod ce uz navodenje dokaza pozvati osobu osiguranu prema ovome Zakonu, pravnu ili fizicku osobu, pravnu osobu za osiguranje imovine i osoba ili drugu osobu koja je dužna naknaditi štetu, da u određenom roku naknadi štetu.

Ako šteta ne bude naknadena u određenom roku, Zavod tražbinu ostvaruje tužbom kod nadležnog suda.

Zavod ima pravo na zateznu kamatu po stopi propisanoj Zakonom o zateznim kamatama, od dana nastale štete.

Zavod nema pravo bez izricitog pristanka osobe osigurane prema ovom Zakonu ostvariti naknadu štete obustavom isplate ili ustezanjem od novcane naknade na koju osigurana osoba ima pravo u svezi s korištenjem prava utvrđena ovim Zakonom.

X. KAZNENE ODREDBE

Clanak 69.

Novcanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj pravna osoba - obveznik placanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu koja uz isplatu placa, a najkasnije do konca mjeseca za prethodni mjesec ne uplati doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Novcanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga clanka kaznit ce se odgovorna osoba u pravnoj osobi te fizicka osoba – obveznik placanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka pravnoj i fizičkoj osobi može se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mjera privremene zabrane obavljanja djelatnosti.

Članak 70.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja Zavodu u propisanom roku ne dostavi prijavu o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti (članak 27.)

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 71.

Novčanom kaznom u iznosu od 8.000 do 15.000 kuna kaznit će se za prekršaj doktor specijalist medicine rada u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu, odnosno u privatnoj praksi ako:

- osiguraniku utvrdi privremenu nesposobnost za rad, a za to nema osnove (članak 16. stavak 1.)

- o utvrđenoj privremenoj nesposobnosti osiguranika kao i o prestanku privremene nesposobnosti osiguranika za rad u propisanom roku ne dostavi obavijest doktoru medicine primarne zdravstvene zaštite osiguranika izabranom sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju (članak 16. stavak 4.).

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 72.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu te imenovati privremenoga ravnatelja koji će do dana imenovanja ravnatelja imati ovlasti iz članka 15. stavka 1. Zakona o ustanovama.

Upravno vijeće Zavoda obvezno je donijeti Statut u roku od 60 dana od dana upisa Zavoda u sudski registar.

Članak 73.

Zavod će opće akte na čije donošenje ga ovlašćuje ovaj Zakon donijeti u roku od šest mjeseci od dana upisa u sudski registar.

Članak 74.

Do dana stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 30. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja s osnove ozljede na radu i profesionalne bolesti ("Narodne novine", broj 32/03.).

Clanak 75.

Danom upisa u sudski registar Zavod ce preuzeti radnike Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona radili na poslovima zdravstvenog osiguranja za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, sredstva Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje prikupljena na ime doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti, obveze Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje s osnove zdravstvenog osiguranja za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, poslovne prostorije i opremu koju je do dana upisa Zavoda u sudski registar koristio Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje za obavljanje poslova zdravstvenog osiguranja za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Zavod ce u roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar preuzeti od Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje pismohranu i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslove zdravstvenog osiguranja za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti koje je do tog dana obavljao taj Zavod.

Clanak 76.

Osigurane osobe koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona zapocele ostvarivati pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava koja proizlaze iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 94/01, 88/02, 149/02, 117/03, 30/04, 177/04 i 90/05) nastavljaju koristiti prava utvrđena tim Zakonom kod Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje na teret sredstava Zavoda.

Danom stupanja na snagu opcih akata iz clanka 73. ovoga Zakona osigurane osobe prava iz stavka 1. ovoga clanka nastavljaju koristiti kod Zavoda.

Clanak 77.

Žalbe podnesene protiv rješenja u postupcima ostvarivanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti donesenih na temelju Zakona o zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 94/01., 88/02., 149/02., 117/03., 30/04., 177/04. i 90/05.) rješavat ce se prema tom Zakonu i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Clanak 78.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o pravu obveznika uplate doprinosa na povrat dijela posebnog doprinosa za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti ("Narodne novine", broj 167/03.).

Clanak 79.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Sukladno važećem Zakonu o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 121/03. i 48/05.) mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom i radnim okolišem (specifična zdravstvena zaštita radnika) koje moraju osiguravati poslodavci obuhvaćaju:

1. mjere za sprječavanje i otkrivanje profesionalnih bolesti, sprječavanje ozljeda na radu i pružanje odgovarajuće prve pomoći,
2. mjere za zaštitu zdravlja radnika koji su na radnom mjestu izloženi posebnim opasnostima za zdravlje,
3. mjere zdravstvene zaštite propisane posebnim propisima.

Provedbom specifične zdravstvene zaštite radnika poslodavci trebaju osigurati:

1. liječničke preglede radi utvrđivanja radne sposobnosti,
2. procjene zdravstvenog stanja radnika,
3. identifikaciju i procjenu rizika za zdravlje na radnom mjestu,
4. sistematske kontrolne preglede radnika s obzirom na spol, dob i uvjete rada te pojavu profesionalnih bolesti, ozljeda na radu i kroničnih bolesti,
5. davanje savjeta o zdravlju, sigurnosti, higijeni rada, organizaciji i zaštitnim sredstvima,
6. preglede radnika koji se obvezno provode radi zaštite od štetnih utjecaja iz radnog okoliša i druge obvezne zdravstvene preglede,
7. organiziranje i pružanje prve pomoći i hitnih medicinskih intervencija na licu mjesta u procesu rada,
8. sudjelovanje u analizi ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
9. kontinuiranu skrb o boljoj prilagodjenosti rada radnicima uključujući vrijeme, način i uvjete rada,
10. suradnju u obavještanju, stručnom osposobljavanju i obrazovanju u djelatnosti medicine rada, higijene rada i organizacije rada,
11. ocjenjivanje uvjeta rada na pojedinom radnom mjestu radi zaštite od profesionalnih bolesti,
12. zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjecivanje radnika,
13. provođenje medicinski programiranoga aktivnog odmora radi poboljšanja radne sposobnosti radnika,
14. sudjelovanje u mjerama rehabilitacije radnika.

Specifičnu zdravstvenu zaštitu sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti radnici ostvaruju na temelju ugovora između poslodavca i zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada, odnosno sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi.

Posebne zadace u organiziranju i provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika radi očuvanja zdravlja radnika u sigurnoj i zdravoj radnoj okolini ima Hrvatski zavod za medicinu rada.

Hrvatski zavod za medicinu rada:

- provodi statisticka istraživanja iz područja medicine rada,
- planira, predlaže i provodi mjere za ocuvanje i unapređenje zdravlja radnika,
- oblikuje doktrinu, standarde i metode rada pri ocjenjivanju zdravstvene sposobnosti i pracenju zdravstvenog stanja radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada, vozaca svih vrsta motornih vozila, pomoraca, zrakoplovnog osoblja i drugih radnika u prometu,
- planira, predlaže i provodi mjere za ocuvanje i unapređenje zdravlja sportaša i sportske populacije, te organizirano provodi specificnu zdravstvenu zaštitu u cilju preventive,
- vodi registar profesionalnih bolesti te prati i proucava ozljede i pojave invaliditeta na radu u Republici Hrvatskoj,
- sudjeluje u predlaganju programa mjera zdravstvene zaštite i nomenklature dijagnostickih i terapijskih postupaka, vezano uz specificnu zdravstvenu zaštitu radnika,
- sudjeluje u dopunskom strucnom osposobljavanju radnika iz područja medicine rada,
- obavlja vještacenja u slucaju profesionalne bolesti i ocjene radne sposobnosti,
- provodi drugostupanjski postupak po posebnim propisima,
- obavlja i ostale poslove u djelatnosti medicine rada sukladno posebnim propisima.

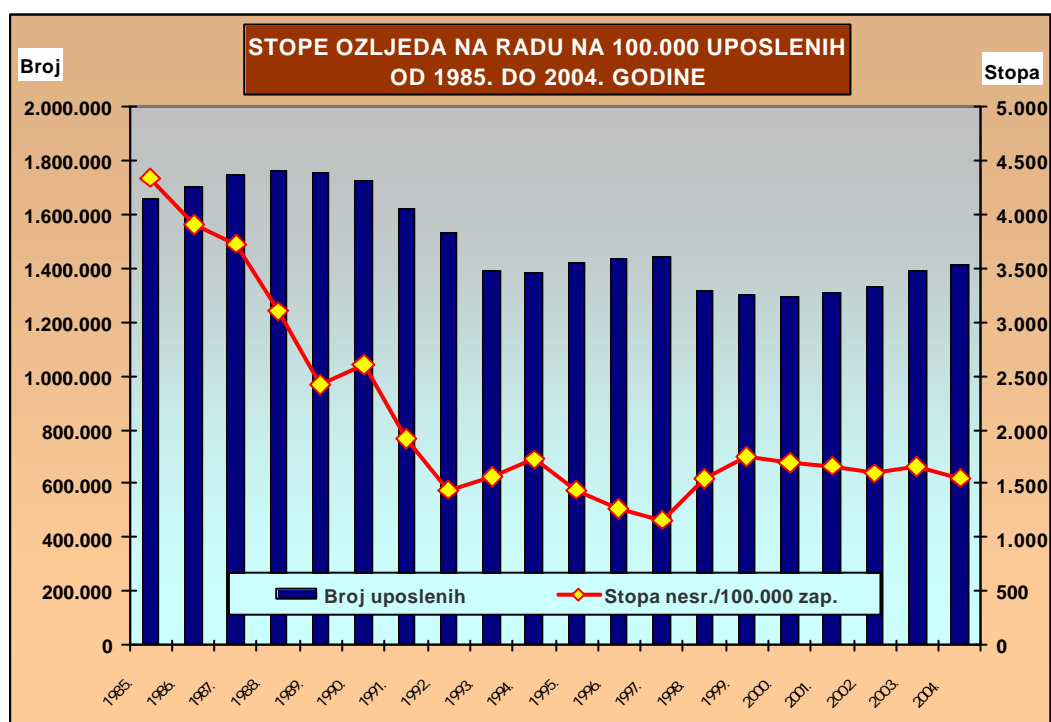
Pored navedenih poslova Hrvatski zavod za medicinu rada koordinira i strucno nadzire sve ordinacije medicine rada koje provode specificnu zdravstvenu zaštitu radnika na području Republike Hrvatske.

Prema europskim i hrvatskim standardima poslodavac je odgovoran za sigurnost i zdravlje na radnom mjestu. Zadatak je poslodavca osigurati “zdravo radno mjesto”, tj. radno mjesto bez štetnosti za zdravlje radnika. U tu je svrhu poslodavac dužan izraditi procjenu opasnosti kojom se utvrđuje rizik za oštećenje zdravlja na pojedinom radnom mjestu i pri izloženosti pojedinoj štetnosti ili skupini štetnosti. Procjenu opasnosti provodi multidisciplinarni tim, u kojem obvezno sudjeluje specijalist medicine rada.

Na radnim je mjestima s povećanim rizicima potrebno stalno pratiti zdravlje radnika s obzirom na veću opasnost od nastanka bolesti vezanih uz rad (uključujući i profesionalne bolesti) i ozljeda na radu.

Hrvatski zavod za medicinu rada, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u dijelu privremene radne nesposobnosti) prate pokazatelje kvalitete zaštite zdravlja radnika iz područja specificne zdravstvene zaštite: pregledanih radnika, zaposlenih na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, broj radnika koji se pregledavaju sukladno posebnim propisima, podatke o pobolu radnika izloženih pojedinim štetnostima s obzirom na učestalost bolesti pojedinih sustava i s obzirom na radnu sposobnost utvrđenu u pojedinim pregledima. Tako je utvrđeno da samo cca 10 % radnika redovito kontrolira zdravstveno stanje i da je radnicima specificna zdravstvena zaštita prakticki nedostupna. Od pregledanih radnika najveći broj je u graditeljstvu i šumarstvu, a broj pregledanih u zdravstvenoj djelatnosti i socijalnoj skrbi gotovo je zanemariv, iako je ova skupina zaposlenika, prema europskim standardima i našim podacima na ljestvici gospodarskih grana s najvećim brojem oboljelih zbog utjecaja radnog mjesta.

U Republici Hrvatskoj se godišnje zabilježi više od 20.000 ozljeda na radu. Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo od 1985. do 1995. godine broj se ozljeda na radu stalno smanjivao. Dok je 1985. stopa ozljeda na 100.000 zaposlenika iznosila 4.330, godine 1990. smanjila se na 2.610, a 1995. je iznosila 1.440. Od 1996. do 2000. godine stopa se kretala od 1.700 do 1.753/100.000. U 2001. i 2002. godini stopa se smanjivala (1.665/100.000, 1595/100.000) da bi se 2003. ponovno povećala (1.659/100.000), a 2004. smanjila na 1.554/100.000 (Graficki prikaz 1).

U Republici Hrvatskoj postoji velik broj prerano umirovljenih radnika, ali nema podataka o utjecaju radnog mjesta na oštećenje zdravlja, osim kad je primarni uzrok profesionalna bolest ili ozljeda na radu. Kad je štetnost radnog mjesta jedan od uzroka invalidnosti (ali ne osnovni) utjecaj te štetnosti uopće nije evidentiran. U Republici Hrvatskoj nije poznato koliko se sredstava troši za posljedice ozljeda i bolesti nastalih kao posljedica štetnih uvjeta radnog mjesta.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje evidentira vrlo niske troškove vezane uz profesionalne bolesti i vraća poslodavcima dio neutrošenih sredstva. Štetnost ovakve politike je i u tome što osiguratelj ne upozorava poslodavca na štetnosti radnog mjesta i što poslodavca ništa ne prisiljava da ukloni štetne radne uvjete, pa zbog toga dolazi do daljnjeg oštećenja zdravlja.

Sve su ove okolnosti utjecale na to da je u posljednjih deset godina broj dijagnosticiranih profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj razmjerno nizak. Broj novodijagnosticiranih pojedinih bolesti koje izaziva specifična štetnost oscilira i drastično se povećava kada tvrtke odlaze u stečaj (slučaj azbestoza i Plobesta 1995.) jer se tek tada radnici javljaju sa sumnjom da je u njih bolest profesionalna. Isključiv razlog tome je ostvarivanje materijalnih naknada, a ne stalna zaštita zdravlja.

**BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI TE STOPA NA 100.000
AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2004.
GODINI**

PODRUČJE DJELATNOSTI		Prijave profesionalnih bolesti	
		BROJ PRIJAVA	STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI
UKUPNO HRVATSKA		103	7,29
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	30	85,98
B	Ribarstvo	1	60,75
C	Rudarstvo i vadenje	0	0,00
D	Prerađivačka djelatnost	46	17,60
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	0	0,00
F	Gradevinarstvo	3	3,61
G	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	0	0,00
H	Hoteli i restorani	0	0,00
I	Prijevoz, skladištenje i veze	0	0,00
J	Financijsko posredovanje	2	6,11
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	0	0,00
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	3	2,64
M	Obrazovanje	4	4,46
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	12	15,99
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	2	4,87
P	Privatna kucanstva sa zaposlenim osobljem	0	0,00
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	0	0,00

Važecim Zakonom o zdravstvenom osiguranju („ Narodne novine“ br. 94/01., 88/02., 149/02., 117/03., 30/04., 177/04. i 90/05) u okviru prava iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja osiguranicima se osiguravaju i prava za slučaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti i to:

1. zdravstvena zaštita i provođenje mjera radi otkrivanja i sprječavanja ozljeda na radu i profesionalne bolesti,

2. sve vrste medicinske pomoći i ortopedskih pomagala radi liječenja i medicinske rehabilitacije od posljedica ozljede na radu i profesionalne bolesti radi uspostavljanja radne sposobnosti,

3. naknada troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite i rehabilitacije prouzročene ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću,

4. naknada plaće za sve vrijeme trajanja bolovanja prouzročene ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću.

Posebni doprinos za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti obračunava i uplaćuje, na teret svojih sredstava, pravna ili fizička osoba za osiguranike i druge osigurane osobe kojima se po osnovi njihovoga rada na osnovi Zakona ili propisa donesenog na temelju toga Zakona osiguravaju prava za slučaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Stopa posebnog doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti određena je Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine“ br. 147/02., 175/03. i 177/04.)

Sredstva ostvarena posebnim doprinosom za ozljede na radu i profesionalne bolesti Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje vodi izdvojeno kao poseban fond.

Mehanizmi osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti uspostavljeni važećim Zakonom o zdravstvenom osiguranju nisu ostvarili očekivane rezultate zbog više razloga.

Zbog neprijavljivanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti troškovi tih rizika terete sredstva fonda osnovnog zdravstvenog osiguranja, a ne sredstva fonda čiji su prihodi posebni doprinosi zdravstvenog osiguranja za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

U ne malom broju slučajeva tome doprinose i zdravstveni radnici koji propuštaju utvrditi i naznačiti da je razlog korištenja zdravstvene zaštite ozljeda na radu ili profesionalna bolest.

Stoga se u sklopu zdravstvene reforme ukazuje nužnim i donošenje zakona kojim će se cjelovito urediti zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu koje obuhvaća specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika te prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Valja ujedno naglasiti da su pri izradi ovoga zakonskoga prijedloga u cijelosti poštovane odrednice Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. godine i njenih dopuna, a koje se odnose na mjere za unapređenje sigurnosti i zdravlja radnika na radu kao i Konvencije o službama medicine rada broj 161 (Medunarodna organizacija rada, 1985.g.).

Prem navedenoj Konvenciji, koju je Republika Hrvatska ratificirala nakon pristupanja Medunarodnoj organizaciji rada 1993. godine, svaka država članica dužna je postupno osigurati dostupnost službi medicine rada svim radnicima. Člancima 9. do 15. Konvencije utvrđeni su uvjeti funkcioniranja službi medicine rada, s time da je u članku 10. izrijekom navedeno da u provođenju svojih funkcija osoblje službi medicine rada ima potpunu profesionalnu nezavisnost u odnosu na poslodavce.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Osnovna pitanja koja se ureduju ovim Zakonom su:

- Ovim se Zakonom uređuje sustav obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, nositelj obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, opseg prava na zdravstvenu zaštitu i druga prava osoba osiguranih po toj osnovi, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja kao i prava i obveze nositelja obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, uključujući i prava i obveze ugovornih subjekata nositelja provođenja obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Zdravstvenim osiguranjem na temelju ovoga Zakona kao obveznim zdravstvenim osiguranjem osiguranim osobama osiguravaju se prava na načelima uzajamnosti i solidarnosti.

Zakonskim prijedlogom cjelovito se uređuje zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu koje uključuje specifičnu zdravstvenu zaštitu koja se sada provodi na temelju ugovora između poslodavaca i zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada, odnosno sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi kao i prava za slučaj priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti koju sada provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Uređuje se da obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: Zavod).

- Zakonskim prijedlogom određuju se osigurane osobe i to: osiguranici te osobe osigurane pod posebnim okolnostima za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Propisuje se da pravo na zdravstvenu zaštitu za slučaj profesionalne bolesti imaju umirovljenici i nezaposlene osobe koje su bile profesionalno izložene fibrogenim prašinama ili karcinogenima ako su bile zaposlene kod pravnih ili fizičkih osoba s registriranom djelatnošću u Republici Hrvatskoj, kao i da pravo na zdravstvenu zaštitu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti imaju i svi drugi umirovljenici, odnosno nezaposlene osobe kojima je bolest, odnosno ozljeda neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Fibrogene prašine su anorganske prašine koje se nakon udisanja odlažu u plućnom parenhimu i izazivaju fibrozu plućnog parenhima nakon latentnog perioda (vrijeme latencije od najmanje 10 godina od početka izloženosti).

Bolesti koje izazivaju fibrogene prašine svrstavaju se u skupinu bolesti nazvane pneumokonioze, a te se bolesti mogu pojaviti i 40 godina nakon prestanka izloženosti. Od fibrogenih prašina u Republici Hrvatskoj radnici su bili izloženi slobodnom SiO₂, azbestu, aluminijevom oksidu, ugljenoj prašini i prašini tvrdog metala.

Karcinogene tvari i pripravci su one tvari i pripravci za koje je poznato, da izazivaju ili vjerojatno izazivaju, karcinome kod ljudi, a koje su oznacene standardnim oznakama opasnosti R 45 i/ili R 49 u skladu s posebnim propisima kao i prašina bukovog i hrastovog drva, azo boje s karcinogenim amino komponentama, produkti pirolize organskih materijala i ispušni plinovi dizel motora. Ove su tvari i pripravci prema Medunarodnoj agenciji za istraživanje karcinoma (IARC), svrstani u I i II. skupinu karcinogena, odnosno prema EU Direktivi 67/548 EEC u 1. , 2. ili 3. kategoriju.

- Zakonskim prijedlogom ureduju se prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu za slucaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Prava koja se osiguravaju za slucaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti su pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na novcane naknade.

Osobama osiguranim sukladno ovome Zakonu za slucaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti osigurava se zdravstvena zaštita najmanje u standardu koji se osigurava osiguranim osobama Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona, a Zavod u cijelosti snosi troškove te zdravstvene zaštite.

Zavod opcim aktom, koji donosi uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo određuje potreban broj zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te specijalista medicine rada u privatnoj praksi s kojima Zavod sklapa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite (mreža ugovornih subjekata medicine rada).

Pravo na novcane naknade prema ovome Zakonu obuhvaca pravo na naknadu place za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću, naknadu troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite u vezi s ozljedom na radu i profesionalnom bolešću i naknadu troškova pogreba u slucaju smrti koja je neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Naknada place za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu i profesionalnom bolešću ne može iznositi manje od 100% od osnovice za naknadu place utvrđene sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Pravo na naknadu troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti ostvaruje se najmanje u visini naknade troškova prijevoza sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

- Zakonom se posebno uređuje postupak utvrđivanja privremene nesposobnosti osiguranika za rad uzrokovanu ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću. Za razliku od osnovnog zdravstvenog osiguranja u kojem pravo na bolovanje utvrđuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite, nesposobnost za rad uzrokovanu ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću utvrđuje doktor specijalist medicine rada u zdravstvenoj ustanovi, odnosno trgovačkom društvu koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada ili specijalist

medicine rada u privatnoj praksi kao i liječničko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada, sukladno općem aktu koji donosi Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Kako bi se izbjeglo dvostruko ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu i naknade plaće (kako s naslova obveznog zdravstvenog osiguranja koje provodi Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje tako i s naslova zdravstvenog osiguranja za ozljede na radu i profesionalne bolesti) ovim zakonskim prijedlogom propisuje se da je o utvrđenoj privremenoj nesposobnosti osiguranika kao i o prestanku privremene nesposobnosti osiguranika za rad doktor specijalist medicine rada obavezan u roku od 3 dana dostaviti obavijest izabranom doktoru medicine primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Osiguranik ima pravo na naknadu plaće sve dok doktor specijalist medicine rada, odnosno liječničko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada ne utvrde da je sposoban za rad ili dok nije konačnim rješenjem nadležnog tijela mirovinskog osiguranja utvrđena invalidnost osiguranika.

- Zakonskim prijedlogom ureden je i postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti koje provodi Zavod.

Uređuje se da postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti pokrene pravna ili fizička osoba, odnosno tijelo državne vlasti ili osoba koja samostalno osobnim radom obavlja djelatnost podnošenjem prijave Zavodu o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti,

Valja naglasiti da se primjerak prijave o ozljedi na radu i profesionalnoj bolesti obvezno podnosi i Hrvatskom zavodu za obvezno zdravstveno osiguranje, Hrvatskom zavodu za medicinu rada i izabranom doktoru primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

U cilju kontrole i procjena ostvarivanja prava s osnova ozljede na radu i profesionalne bolesti te izbjegavanja troškova s te osnove na teret obveznog zdravstvenog osiguranja koje provodi Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje, o priznatoj ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti Zavod je obavezan u roku od 8 dana obavijestiti Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje i izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

U istom roku Zavod je obaveza o priznatoj ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti obavijestiti i Hrvatski zavod za medicinu rada, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Državni inspektorat – Inspekciju rada.

- U cilju posebne provedbe zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu osniva se Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Zavod je javna ustanova koja organizira i provodi poslove te vrste zdravstvenog osiguranja. S tim u vezi, Zavod provodi politiku razvoja i unapređivanja zdravstvene zaštite u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima te bolestima vezanim uz rad, obavlja poslove u svezi s ostvarivanjem prava osoba osiguranih prema ovome Zakonu, brine se o

zakonitom ostvarivanju tih prava te im pruža potrebnu stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštiti njihovih interesa, planira novčana sredstva zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu te plaća zdravstvene usluge ugovornim subjektima za osobe osigurane prema ovome Zakonu. Isto tako Zavod obavlja poslove ugovaranja sa ugovornim subjektima za provođenje zdravstvene zaštite utvrđene ovim Zakonom, utvrđuje cijenu te zdravstvene zaštite uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo te uređuje ostala pitanja vezana uz ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Tijela Zavoda su upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće sastoji se od 7 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo i to:

- 3 predstavnika Gospodarsko-socijalnog vijeca,
- 2 predstavnika osiguranika,
- 1 predstavnika ministarstva nadležnog za zdravstvo,
- 1 predstavnika radnika Zavoda.

Ravnatelja Zavoda na temelju provedenog javnog natjecaja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za financijsko poslovanje Zavoda.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za uravnoteženost rashoda s prihodima Zavoda te je obvezan ministru nadležnom za zdravstvo i ministru nadležnom za financije dostavljati tromjesečno izvješće o financijskom poslovanju Zavoda.

Nadzor nad zakonitošću rada i opcijama akata Zavoda obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo.

Sukladno predloženom rješenju, Zavod treba preuzeti radnike Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona radili na poslovima zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne djelatnosti kao i sredstva Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje prikupljena na ime doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

- Očekuje se da će provedba predloženih rješenja u smislu razdvajanja obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalnih bolesti rezultirati točnijim iskazivanjem ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te s tim u vezi namjenskim trošenjem sredstava za zdravstveno osiguranje koje pokriva ovu vrstu rizika.

Također, realizacijom zadataka koje se ovim zakonskim prijedlogom povjeravaju Hrvatskom zavodu za medicinu rada dugoročno će se doprinijeti ostvarivanju ciljeva vezanih uz unapređivanje zaštite i očuvanja zdravlja radnika u sigurnoj i zdravoj radnoj okolini.

III. OBJAŠNJENJA ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članke 1. – 4.

Opcim odredbama ovoga zakonskoga prijedloga uređuje se predmet njegova uređivanja. Njime se uređuje sustav obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, nositelj obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, opseg prava na zdravstvenu zaštitu i druga prava osoba osiguranih po toj osnovi, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja kao i prava i obveze nositelja obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu, uključujući i prava i obveze ugovornih subjekata nositelja obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Treba naglasiti da se zdravstvenim osiguranjem na temelju ovoga Zakona kao obveznim zdravstvenim osiguranjem osobama osiguranim prema ovome Zakonu osiguravaju prava na načelima uzajamnosti i solidarnosti.

Zakonskim prijedlogom cjelovito se uređuje zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu koje uključuje specifičnu zdravstvenu zaštitu koja se sada provodi na temelju ugovora između poslodavaca i zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada, odnosno sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi kao i prava za slučaj priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti koju sada provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Uređuje se da obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: Zavod).

Uz članke 5. - 7.

Ovim člancima definiraju se mjere specifične zdravstvene zaštite radnika te ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Utvrđuje se da specifičnu zdravstvenu zaštitu provode zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi s kojima Zavod skupa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite te da se sredstva za njezino provođenje osiguravaju iz sredstava doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnom zakonu, a ne kao sada neposredno iz sredstava poslodavaca.

Uz članke 8. – 10.

Ovim člancima određuju se osobe obvezno osigurane na obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Propisuje se obveza pravnih i fizičkih osoba, odnosno tijela državne vlasti da osiguraju i na zdravstveno osiguranje za ozljede na radu i profesionalne bolesti radnike te druge osobe osigurane u drugim okolnostima.

Takoder se utvrđuje pravo na zdravstvenu zaštitu zbog profesionalne bolesti umirovljenika te nezaposlenih osoba koje su bile profesionalno izložene fibrogenim prašinama ili karcinogenima ako su bile zaposlene kod pravnih ili fizičkih osoba s registriranom djelatnošću u Republici Hrvatskoj, kao i pravo na zdravstvenu zaštitu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti i svih drugih umirovljenika, odnosno nezaposlenih osoba kojima je bolest, odnosno ozljeda neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Uz članke 11. – 25.

Glavom V. zakonskog prijedloga uređuju se prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Prava koja se osiguravaju za slučaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti su:

1. pravo na zdravstvenu zaštitu,
2. prava na novčane naknade.

Pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaća pravo na :

1. primarnu zdravstvenu zaštitu,
2. specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu,
3. bolničku zdravstvenu zaštitu,
4. pravo na korištenje lijekova,
5. pravo na stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko-protetske nadomjestke,
6. pravo na ortopedsku i druga pomagala.

Utvrdjuje se obveza Zavoda da osobama osiguranim sukladno ovome Zakonu osigura zdravstvenu zaštitu najmanje u standardu koji se osigurava osiguranim osobama Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona, te da u cijelosti snosi troškove te zdravstvene zaštite.

Takoder se uređuje da Zavod radi osiguranja zdravstvene zaštite osiguranim osobama sklapa ugovore sa zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima koja u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te kod specijalista medicine rada u privatnoj praksi (mreža ugovornih subjekata medicine rada), sa zdravstvenim ustanovama, trgovačkim društvima i kod zdravstvenih radnika privatne prakse uključenim u osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti samo za kapacitete izvan ugovorenih kapaciteta sa Hrvatskim zavodom za obvezno zdravstveno osiguranje te sa isporučiteljima ortopedskih i drugih pomagala.

Propisuje se da potreban broj zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koji u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te specijalista medicine rada u privatnoj praksi s kojima Zavod sklapa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite (mreža ugovornih subjekata medicine rada) utvrđuje općim aktom Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Pravo na novčane naknade prema ovome Zakonu obuhvata pravo na :

1. naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću,
2. naknadu troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite u vezi s ozljedom na radu i profesionalnom bolešću
3. naknadu pogrebnih troškova u slučaju smrti osigurane osobe ako je smrt neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Uređuje se da pravo na naknadu plate pripada osiguranicima radnicima i osiguranicima koji obavljaju samostalnu djelatnost osobnim radom od prvog dana privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću.

Naknadu plate obračunava i isplaćuje pravna, odnosno fizička osoba, s time da je Zavod obavezan vratiti isplaćenu naknadu u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat.

Naknada plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu i profesionalnom bolešću ne može iznositi manje od 100% od osnovice za naknadu plate utvrđene sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Zakonskim prijedlogom posebno se uređuje postupak utvrđivanja privremene nesposobnosti osiguranika za rad uzrokovanu ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću. Navedenu nesposobnost utvrđuje doktor specijalist medicine rada u zdravstvenoj ustanovi, odnosno trgovačkom društvu koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada ili specijalist medicine rada u privatnoj praksi, odnosno liječničko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada, sukladno općem aktu koji donosi Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

U cilju izbjegavanja dvostrukog ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i naknade plate (s osnove obveznog zdravstvenog osiguranja koje provodi Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje i s osnove zdravstvenog osiguranja za ozljede na radu i profesionalne bolesti) ovim zakonskim prijedlogom propisuje se da je o utvrđenoj privremenoj nesposobnosti osiguranika kao i o prestanku privremene nesposobnosti osiguranika za rad doktor specijalist medicine rada obavezan u roku od 3 dana dostaviti obavijest izabranom doktoru medicine primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Uređuje se da osiguranik ima pravo u roku od 8 dana staviti prigovor na ocjenu specijalista medicine rada o privremenoj nesposobnosti za rad liječničkom povjerenstvu Hrvatskog zavoda za medicinu rada. Osiguraniku nezadovoljnom ocjenom, nalazom i mišljenjem liječničkog povjerenstva Zavod će izdati rješenje u upravnom postupku.

Osiguranik ima pravo na naknadu plate sve dok doktor specijalist medicine rada, odnosno liječničko povjerenstvo Hrvatskog zavoda za medicinu rada ne utvrde da je sposoban za rad ili dok nije konačnim rješenjem nadležnog tijela mirovinskog osiguranja utvrđena invalidnost osiguranika.

Ako privremena nesposobnost za rad traje neprekidno 6 mjeseci zbog iste ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, doktor specijalist medicine rada obavezan je obraditi osiguranika za upucivanje na ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti, te sa svom propisanom dokumentacijom uputiti osiguranika nadležnom tijelu mirovinskog osiguranja koje donosi ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga doktora specijalista medicine rada.

Zakonskim prijedlogom uređuje se da osiguraniku kojem je za vrijeme trajanja privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću pretao radni odnos, odnosno obavljanje djelatnosti osobnim radom, pripada naknada plate i nakon prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti osobnim radom.

U okviru prava na novčane naknade osobama osiguranim za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti pripada pravo i na naknadu troškova prijevoza u svezi s korištenjem zdravstvene zaštite zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti koja se ostvaruje najmanje u visini naknade troškova prijevoza sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Ako je smrt osobe osigurane prema ovome Zakonu neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti ovim se zakonskim prijedlogom utvrđuje pravo na naknadu pogrebnih troškova čiju visinu propisuje općim aktom Zavod.

Uz članke 26. – 31.

Glavom VI. zakonskoga prijedloga uređuje se pokretanje postupka utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Utvrđivanje i priznavanje ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti sukladno ovom zakonskom prijedlogu provodi Zavod.

Postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti pokreće pravna ili fizička osoba, odnosno tijelo državne vlasti ili osoba koja samostalno osobnim radom obavlja djelatnost podnošenjem prijave Zavodu o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti.

Primjerak prijave o ozljedi na radu i profesionalnoj bolesti obvezno se podnosi i Hrvatskom zavodu za obvezno zdravstveno osiguranje, Hrvatskom zavodu za medicinu rada i izabranom doktoru primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Rokovi za podnošenje prijave propisani su člankom 27. zakonskoga prijedloga.

Radi kontrole i procjena ostvarivanja prava s osnova ozljede na radu i profesionalne bolesti te izbjegavanja troškova s te osnove na teret obveznog zdravstvenog osiguranja koje provodi Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje, o priznatoj ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti Zavod je obavezan u roku od 8 dana obavijestiti Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje i izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite osiguranika sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju, te pored toga i Hrvatski zavod za medicinu rada, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Državni inspektorat – Inspekciju rada.

Uz članke 32. – 43.

Navedenim clancima određuje se financiranje obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Prihodi obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu su:

1. doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu sukladno posebnom zakonu,
2. prihodi iz državnog proračuna,
3. prihodi od dividendi, kamata i drugi prihodi.

Izdaci obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu obuhvaćaju izdatke za:

1. specifičnu zdravstvenu zaštitu,
2. zdravstvenu zaštitu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,
3. naknade plate zbog privremene nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu, odnosno profesionalnom bolešću,
4. naknade troškova prijevoza u svezi korištenja zdravstvene zaštite,
5. naknadu pogrebnih troškova u slučaju smrti osigurane osobe koja je neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti,
6. provedbu obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu,
7. rad tijela upravljanja Zavodom,
8. ostale izdatke.

Osnovice, stope doprinosa, način obračuna i plaćanja doprinosa, rokovi plaćanja, obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa te druga pitanja u vezi s plaćanjem doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu uređuju se posebnim zakonom.

Posebno se uređuje da za slučaj kada izdaci za ozljede na radu i profesionalne bolesti pojedinog obveznika uplate doprinosa u prethodnoj kalendarskoj godini prelaze prosječnu visinu troškova po osiguraniku, propisanih za granu djelatnosti u koju je razvrstan, Zavod tom obvezniku doprinosa utvrđuje za naredno razdoblje od 12 mjeseci s početkom od 1. travnja tekuće godine do 50% veći doprinos.

Isto tako, obvezniku uplate doprinosa kojem izdaci za ozljede na radu i profesionalne bolesti u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelaze 50% prosječne visine troškova po osiguraniku, propisanih za njegovu granu djelatnosti, Zavod utvrđuje za naredno razdoblje od 12 mjeseci s početkom od 1. travnja tekuće godine do 50% manji doprinos.

Obvezu plaćanja povećanoga, odnosno smanjenog doprinosa za pojedinog obveznika, te njegovu visinu utvrđuje Zavod rješenjem.

Uz članke 44. - 55.

Odredbama ovih članaka uređuje se ustroj, tijela i nadzor nad radom Zavoda.

Osnivac Zavoda je Republika Hrvatska.

Zavod je javna ustanova, na koju se primjenjuju propisi o ustanovama.

U rješavanju o pravima i obvezama utvrđenim ovim zakonskim prijedlogom Zavod ima javne ovlasti.

U provedbi obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu Zavod obavlja osobito sljedeće poslove:

- provodi politiku razvoja i unapređivanja zdravstvene zaštite u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima te bolestima vezanim uz rad,
- obavlja poslove u svezi s ostvarivanjem prava osoba osiguranih prema ovome zakonu, brine se o zakonitom ostvarivanju tih prava te im pruža potrebnu stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštiti njihovih interesa,
- planira novčana sredstva zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti te plaća zdravstvene usluge ugovornim subjektima za osobe osigurane prema ovome Zakonu,
- obavlja poslove ugovaranja sa ugovornim subjektima za provođenje specifične zdravstvene zaštite i zdravstvene zaštite za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- utvrđuje cijenu specifične zdravstvene zaštite i zdravstvene zaštite za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo,
- uređuje ostala pitanja vezana uz ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

Upravno vijeće sastoji se od 7 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo i to:

- 3 predstavnika Gospodarsko-socijalnog vijeća,
- 2 predstavnika osiguranika,
- 1 predstavnika ministarstva nadležnog za zdravstvo,
- 1 predstavnika radnika Zavoda.

Radom Zavoda rukovodi ravnatelj.

Ravnatelja i zamjenika ravnatelja Zavoda na temelju provedenog javnog natjecaja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za financijsko poslovanje Zavoda.

Ravnatelj Zavoda odgovoran je za uravnoteženost rashoda s prihodima Zavoda te je obvezan ministru nadležnom za zdravstvo i ministru nadležnom za financije dostavljati tromjesečno izvješće o financijskom poslovanju Zavoda.

Nadzor nad zakonitošću rada i opcij akata Zavoda obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo.

Uz članke 56. - 68.

Navedenim člancima ureduju se pitanja vezana uz naknadu štete Zavodu.

Uz članke 69. – 71.

Navedeni članci sadrže kaznene odredbe.

Uz članke 72. – 78.

Glava XI. zakonskoga prijedloga sadrži prijelazne i završne odredbe.

Ureduje se da će Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu te imenovati privremenoga ravnatelja koji će do dana imenovanja ravnatelja imati ovlasti iz članka 15. stavka 1. Zakona o ustanovama.

Upravno vijeće Zavoda obvezno je donijeti Statut u roku od 60 dana od dana upisa Zavoda u sudski registar.

Ureduje se da će danom upisa u sudski registar Zavod preuzeti radnike Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona radili na poslovima zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne djelatnosti, sredstva Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje prikupljena na ime doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti, obveze Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje s osnove zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, poslovne prostorije i opremu koju je do dana upisa Zavoda u sudski registar koristio Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje za obavljanje poslova zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Zavod će u roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar preuzeti od Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje pismohranu i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslove zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti koje je do tog dana obavljao taj Zavod.

Člankom 79.

Ureduje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU ZAKONA

S obzirom da će sukladno predloženom zakonskom rješenju Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu preuzeti radnike Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona radili na poslovima zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne djelatnosti kao i sredstva Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje prikupljena na ime doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti, procjenjuje se da će za provedbu predloženog zakona, a vezano uz osnivanje i početak rada toga Zavoda biti potrebno osigurati u Državnom proračunu za 2007. godinu iznos od cca 500.000,00 kuna.

Procjenjuje se da će u prvoj godini rada Zavoda materijalni troškovi vezani uz tiskanje posebnih obrazaca za ostvarivanje prava u vezi ozljeda na radu i profesionalnih bolesti iznositi cca 500.000,00 kuna.

Za naknadu pogrebnih troškova u slučaju smrti osigurane osobe ako je smrt neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti potrebno je osigurati u Državnom proračuna za 2007. godinu cca 600.000,00 kuna.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

- O Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti Hrvatski sabor je proveo raspravu na 21. sjednici, 28. lipnja 2006. godine.

Sukladno primjedbama iznesenim u saborskoj raspravi izmijenjene su kaznene odredbe te je brisano kazneno djelo neplaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu..

Nadalje, sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo izmijenjen su prijelazne i završne odredbe.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO S OBRAZLOŽENJEM

Vezano uz primjedbama Odbora za zakonodavstvo u pogledu liste profesionalnih bolesti istice se da su iste određene Zakonom o listi profesionalnih bolesti („Narodne novine“ broj 162/98.)